

آڪاڻي جيڪي نانيءَ ٻڌائي جيوت پوگيا جوت جي لکيل

اڄ نانيءَ روز جيان آڪاڻي ٻڌائڻ شروع ڪئي، هڪ هو راجا ته وينا وچ ۾ چئي ڏنو، ”ڪائيندو هو ڪاڃا“.

ناني کي غصو اچي ويو، وينا کي چرپ ڏيندي چيائين جيڪڏهن وچ ۾ ڳالهائيندين ته مان آڪاڻي ٻڌائڻ بند ڪندس، وينا اُنھاري جي موڪلن ۾ شيام، لچمڻ ۽ راکيش سان گڏ پنهنجي نانيءَ وٽ سنڌو نگر ۾ رهيل هئي. روز رات جو ناني پنهنجن ڏوهتن کي آڪاڻي ٻڌائيندي هئي. ٻار آڪاڻي ٻڌڻ کانپوءِ نند جي سندر سڀن ۾ کوٽجي ويندا هئا. گڏهن گڏهن نانيءَ سان آڪاڻي هلندي ڪل مشڪري بي ڪندا هئا، ٻار جو ٿيا.

وچ ۾ نه ڳالهائڻ ته مزو ڪيئن اچين، اڄ به وينا وچ ۾ ڳالهايو، ته نانيءَ جي چرپ ڪائيندين، تڏهن ننڍڙي راکيش چيو، ”ناني تو هي آڪاڻي به ٿي دفا اڳ به ٻڌائي آهي.“
لچمڻ چوڻ لڳو، ”ناني جيڪي اڳي ديو واري آڪاڻي ٿي راتيون سانڌه ٻڌائي هئي، هوءَ وري ٻڌائي ته پوءِ ڏاڍو مزو ايندو.“

وڏو ڏوهڻو شيام چوڻ لڳو، ”امان، هاڻي اسين وڏا ٿي ويا آهيون اڳي ته اسان کي ٻڌائي ويندي هوئين اسين ننڍا هوئاسون، ها ها ڪندا هوئاسون هاڻي ته نه راجائون آهن ۽ نه ديو نه پريون آهن.“

نانيءَ مشڪي چوڻ لڳي، ”هاڻي شيام نٿو ڳالهائي، اسڪول ۾ پهريون نمبر آيو آهي اهو تو ڳالهائي.“

لچو وري چوڻ لڳو، ”شيام کي ٿوري وڏائي ٿي ويئي آهي، جو اسڪول ۾ پهريون نمبر آيو آهي مان به ٻه سال مهنت ڪري پهريون نمبر ايندس“، وينا ۽ راکيش به چوڻ لڳا ”اسين وري پڙهڻ ۾ گهٽ آهيون ڇا؟ هاڻي آڪاڻي ٻڌڻ جي موڊ ۾ آهيون.“

ناني هاڻي ته آڪاڻي ٻڌائي، جيڪا اسان گڏهن نه ٻڌي هجي. نانيءَ چوڻ لڳي، ”هڪ شرط تي توهان وچ ۾ نه ڳالهائيندا ته ٻڌائيندس.“

سڀني ٻارن ها ڪئي، نانيءَ آڪاڻي ٻڌائڻ شروع ڪئي هن وقت سڀ ٻار شانتِي ۾ ڪن لاهي آڪاڻي ٻڌڻ لڳا. ناني چيو، ”هڪ رات نندراڊيوِي گهمڻ نڪتي،“ ننڍڙي راکيش چيو، ”ناني اما نندراڊيوِي ڇا ٿيندي آهي؟“ وينا چوڻ لڳي راکيش تو ته ٻڌو آهين نند کون ٻڌي اٿهيءَ جيڪا اسان جو بستري ۾ ڪندا آهيون اُن کي هي ته نندراڊيوِي چئبو آهي.

زندھ سا قوم رهندي، جنهنجي زبان زندھ

ناني ٿورو غصي ۾ اچي ويئي ”پائي مونڪي توهانجو وچ ۾ ڳالهائڻ مزو نٿو ڏيئي، جيڪڏهن ڪنهنڪي ڪو سوال پڇڻو آهي، سو آکاڻي حُتم ٿيڻ کان پوءِ پڇي. چڱو هاڻي آکاڻي ٻڌائين ٿي،

هڪڙو هو راجا، شيام وچ ۾ ڪٽيندي چيو، ناني تون ته سچ پچ ٻڌي ٿي ويئي آهين. تو آکاڻي پي ٻوڏائي نندراڊيو جي، ”اري پائي پل ٿي وئي ها ها ڏاڍي سٺي آکاڻي اٿو، ناني چيو

هاڻي ناني آکاڻي چوڻ لڳي، هڪ رات جو نندراڻي گهٽ نڪتي، گهمندي گهمندي هڪ اسپتال ۾ گهڙي ويئي، گهٽا مريز سُون ۾ داهون ڪري رهيا هئا، نندراڊيوءَ سڀني کي پنهنجو هٿ ڦيرائي سُمهاري ڇڏيو.

اسپتال جي ڀرسان هڪ جيل هو، نندراڊيو جيل ۾ گسي ويئي ۽ قيئڻن کي پنهنجي دامن ۾ سُمهاري ڇڏين، هڪڙو قيدي جنهنجا ڏينهن اچي پورا ٿيا هئا ۽ سندس هيءَ پڇاڙي رات هئي.

اُن کي ڳڻتيءَ ڪري نند ڪان پي اچي، تنهنڪي به نندراڊيو چپٽي وڃائي پنهنجي گود ۾ سُمهاري ڇڏيو جيل جي ٻاهر پوليس جو پهرو هو، سندس مرزي ٿي ته مان به سُمهاري ڇڏيان بس پوليسوارا اُپاسيون ڏيندا نند جو شڪار ٿيندا ويا.

هاڻي نندراڊيو ڏاڍي خوش هئي، هوءَ رستي تي، فت پات تي، مهل ۾، جهوپڙين ۾ ماڻهن کي پنهنجي مرزي موجب سُمهاريندي پي ويئي.

نانيءَ ڪلهندي چيو ڏسو ”تونهانڪي ته نندراڊيو سُمهاري نه ڇڏيو آهي نه “ سڀني ٻارن يڪساڻ چيو آکاڻي سٺي ٻڌائي اٿي ناني، نند واري آکاڻي ۾ نند ڪيئن ايندي. ناني ناس ڏيئي چيو ”هاڻي نندراڊيو ڏاڍو خوش ڏسڻ ۾ پيءُ اچي. جيڪو ساهه وارو سامهون پي آيس تنهنڪي سُمهاريندي پي ويئي. نندراڊيو مهسوس ڪيو جتي ڪٿي سندس راج هو،

اوچتو نندراڊيو هڪ گهر ۾ گهڙي ويئي هن وڃي ڏٺو ته ڪي ٻار اسڪولي ڪتابن جو اڀياس ڪري رهيا آهن، سڀاڻي سندن امتحان هو رات چڱي گذري چڪي هئي، تڏهن به ٻار ٻٽي جي آس پاس ويهي خوب ڌيان سان پڙهي رهيا هئا نندراڊيو جي من ۾ آيو ته هنن ٻارن کي به نند ۾ سُمهاري ڇڏيان، سو هن پنهنجو هٿ ڦهريو، پر هي ڇا هن جي جادوءَ جو اثر اُن ٻارن تي ڪان ٿيو

هن دفعي وري هڪڙو دفعو پنهنجو هٿ فھري ٻارن کي نند ڪرائڻ جي ڪوشش ڪئي، پر ڪامياب نه وهي، ٻار ته ساڳيو اُتساهه ۽ اُمنگ سا پڙهن ۾ مشغول هئا، نندراڊيو دل ۾ چيو

زندھ سا قوم رهندي، جنهنجي زبان زندھ

منهنجي توبه انهن سُنن ۽ مهنتي ٻارن کي مان نند نه ڪرائي سگهندس اهي مڪروب ارادي وارا آهن، پڪي ارادي وارا آهن.

انهنجي نيٽن ۾ مان نند آهيان هي ڪٿي. انهن ٻارن کي اسڪول ۾ پهريون نمبر اچڻو آهي. پائي هتي منهنجي دال نه ڳهرندي، سبني ٻارن هڪ وقت ڪن ڪڙا ڪري چيو، ناني اڄ ته آڪاڻي ڏاڍي مزيدار ٻڌائي اٿي. هاڻي ناني چيو ”پوءِ نندراڊيو اهن سُنن ٻارن کي سلام ڪندي گم ٿي ويئي.“

ڪيئن هئي نه مزيدار آڪاڻي! سڀني ٻارن تازيون وڃائي ناني کي چيو ”ڏاڍي سٺي آڪاڻي هئي ناني هميشاه اهڙي مزيدار آڪاڻي ٻڌائي.“